

C-142/22. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2022. március 2.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Supreme Court (Írország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. február 25.

Fellebbező:

OE

Ellenérdekű fél a fellebbezési eljárásban:

The Minister for Justice and Equality

SUPREME COURT (legfelsőbb bíróság, Írország)

[omissis]

**AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 267. CIKKE
ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA ELÉ TERJESZTENDŐ ELŐZETES
DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM TÁRGYÁBAN**

[omissis] [a Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) összetétele]

[omissis]

A EUROPEAN ARREST WARRANT ACT, 2003-NAK (AZ EURÓPAI ELFOGATÓPARANCSRÓL SZÓLÓ 2003. ÉVI TÖRVÉNY) A CRIMINAL JUSTICE (TERRORIST OFFENCES) ACT, 2005 (A BÜNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSRÓL [TERRORCSELEKMÉNYEK] SZÓLÓ 2005. ÉVI TÖRVÉNY) 80. SZAKASZÁVAL FELVÁLTOTT 22. SZAKASZÁNAK (7) BEKEZDÉSE SZERINTI KÉRELEM TÁRGYÁBAN

ÉS OE (SZÜLETETT: 1980. szeptember 9.)

ÜGYÉBEN

A MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY (IGAZSÁGÜGYI ÉS
ESÉLYEGYENLŐSÉGI MINISZTER, ÍRORSZÁG)

FELPERES

ÉS

OE

ALPERES

KÖZÖTT

**A SZERZŐDÉS 267. CIKKE ALAPJÁN AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
ELÉ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALRA UTALÓ 2022. FEBRUÁR 25-I
VÉGZÉS**

Az alperes által 2021. július 6-án a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság, Írország) [omissis] 2021. május 27-én hozott ítélete és végzése ellen benyújtott fellebbezés, amely elutasította az alperesnek a High Court (felsőbíróság, Írország) [omissis] 2020. július 27-én hozott ítélete és végzése ellen benyújtott fellebbezését, amely a felperes kérelmének helyt adott, és amelyben a High Court (felsőbíróság) hozzájárult ahhoz, hogy az alperes ellen Hollandiában, a kibocsátó államban eljárást indítsanak a 2019. július 18-án kelt, „Kiegészítő európai elfogatóparancs” című dokumentum 3. oldalának 4. pontjában felsorolt alábbi bűncselekmények tekintetében, nevezetesen: „a holland büntetőtörvénykönyv 289. cikke: 2015. december 15-én elkövetett emberölésben való bűnrészesség, a holland büntetőtörvénykönyvnek a 289. cikkel összefüggésben értelmezett 46a. cikke: emberölésre történő sikertelen felbujtás 2015. november 1-jétől 2015. november 25-ig”, valamint az említett ítélet és végzés hatályon kívül helyezése iránti kérelem az említett fellebbezésben foglalt indokok alapján, miután 2021. december 2-án távtárgyalásra került sor jelen bíróság előtt

[omissis] [eljárásjogi rendelkezések]

Mivel az ügyet 2022. február 18-ára ítélethozatalra tűzték ki, és az ítéletet ezen a napon elektronikus úton meghozták, valamint a felek lehetőséget kaptak arra, hogy észrevételeket tegyenek az előzetes döntéshozatalra utaló végzés tervezetével kapcsolatban

Mivel a tényállást és az eljárást a mellékelt előzetes döntéshozatalra utaló végzés ismerteti és tartalmazza

Mivel a jelen bíróság számára továbbá úgy tűnik, hogy a felek között a jelen keresettel összefüggésben felmerülő kérdések eldöntése az uniós jog egyes rendelkezéseinek helyes értelmezésére vonatkozó kérdéseket vet fel, nevezetesen

az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) 27. cikkének értelmezése tekintetében, amint azt az ír jogba az európai elfogatóparancsról szóló (módosított) 2003. évi törvény rendelkezései átültették

A JELEN BÍRÓSÁG ÚGY HATÁROZOTT, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján az említett előzetes döntéshozatalra utaló végzésben foglalt következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a kerethatározat 27. cikkét, hogy a valamely személy átadásáról szóló határozat olyan jogviszonyt hoz létre e személy, a végrehajtó állam és a megkereső állam között, hogy az e határozatban jogerősen eldöntöttek tekintett kérdéseket az egyéb bűncselekmények miatt indított további büntetőeljáráshoz vagy az e bűncselekmények miatt történő büntetéskiszabáshoz való hozzájárulás megszerzésére irányuló eljárás szempontjából is eldöntöttek kell tekinteni?
- 2) Ha az első kérdésre adott válasz szerint a 27. cikk nem követeli meg ezt az értelmezést, akkor sérti-e a tényleges érvényesülés elvét az olyan nemzeti eljárási szabály, amely megakadályozza az érintett személyt abban, hogy a hozzájárulás iránti kérelemmel összefüggésben az Európai Unió Bíróságának az átadás elrendelését követő időszakban hozott releváns ítéletére hivatkozzon?

TOVÁBBÁ ELRENDELI a jelen fellebbezés tárgyalásának felfüggesztését az Európai Unió Bíróságának az említett kérdésekre vonatkozó előzetes döntésének meghozataláig, vagy amíg az ügyben újabb végzést nem hoznak.

[omissis]

Véglegesítve 2022. február 28-án

AN CHUIRT UACHTARACH

A SUPREME COURT (LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG)

[omissis] [a Supreme Court (legfelsőbb bíróság) összetétele]

Az alábbi felek között:

A EUROPEAN ARREST WARRANT ACT, 2003-NAK (AZ EURÓPAI ELFOGATÓPARANCSRÓL SZÓLÓ 2003. ÉVI TÖRVÉNY) A CRIMINAL JUSTICE (TERRORIST OFFENCES) ACT, 2005 (A BÜNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSRÓL [TERRORCSELEKMÉNYEK] SZÓLÓ 2005. ÉVI TÖRVÉNY) 80. SZAKASZÁVAL FELVÁLTOTT

22. SZAKASZÁNAK (7) BEKEZDÉSE SZERINTI KÉRELEM TÁRGYÁBAN

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY (IGAZSÁGÜGYI ÉS
ESÉLYEGYENLŐSÉGI MINISZTER, ÍRORSZÁG)

ellenérdekű fél

– és –

OE

fellebbező

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján az Európai Unió Bírósága elé az uniós jog értelmezésének egyes kérdései tárgyában előzetes döntéshozatalra utaló 2022. február 28-i végzés

Bevezetés

- 1 A Supreme Courthoz (legfelsőbb bíróság) benyújtott fellebbezés az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű magyar különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) 27. cikkének értelmezésére vonatkozik, amelyet az ír jogba az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi (módosított) törvény rendelkezései ültettek át.
- 2 A fellebbezőt három európai elfogatóparancs alapján adták át a Holland Királyság részére. Ez a határozat az ír jog értelmében *res judicata* (ítélt dolog), és a fellebbezőt ezen ügyekben a holland jog szerint bíróság elé állították, elítélték, és büntetést szabtak ki vele szemben.
- 3 A High Court of Irelandhez (ír felsőbíróság), a végrehajtó igazságügyi hatósághoz más, eltérő bűncselekményekkel kapcsolatban egy, a büntetőeljárás lefolytatásához és a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásához való hozzájárulás iránti kérelem érkezett. E bíróság arra hivatkozással tagadja meg a hozzájárulás megadását, hogy a három eredeti elfogatóparancsot kibocsátó személyek az uniós jog értelmében nem rendelkeztek a „kibocsátó igazságügyi hatóság” jogállásával. Bár az ír jog szerint szóba sem jöhet, hogy az átadásról szóló határozatot most újra megvizsgálják, azzal érvel, hogy a büntetőeljárás lefolytatásához való hozzájárulás nem adható meg, ha az e határozat alapjául szolgáló elfogatóparancsokat nem jogszerűen bocsátották ki.
- 4 A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) által eldöntendő kérdés lényegében az, hogy a fellebbező részére engedélyezhető-e ezen érvelés és az, hogy e célból az Európai Unió Bírósága egyes ítéleteinek visszaható hatályára hivatkozzon, vagy pedig valamely nemzeti eljárási szabály megakadályozhatja őt ebben. A jogvita

középpontjában álló nemzeti szabály az úgynevezett estoppel-elv, amely a *res judicata* tágabb fogalmába tartozó elvek egyik alkategóriája.

A jogvita előzményei

- 5 A felek között nincs vita az ügy tényállását illetően, és a jogvita előzményei könnyen összefoglalhatók. A fellebbezőt 2017-ben a High Court (felsőbíróság) határozata alapján adták át a Holland Királyság részére az ezen állam által kibocsátott három európai elfogatóparancs alapján. A 2016-ban különböző időpontokban kibocsátott európai elfogatóparancsok a többek között pénzmossással, testi sértéssel és emberölési kísérlettel kapcsolatos vádak alapján indított bírósági eljárás lefolytatása céljából történő átadásra irányultak. Két elfogatóparancsot az amszterdami ügyészség, egyet pedig a nemzeti ügyészség egyik egysége bocsátott ki. A fellebbező nevében kifogásokat emeltek az átadással szemben, amelyeket a High Court (felsőbíróság) elutasított ([omissis] lásd: Minister for Justice kontra OE ügyben [közzé nem tett] 2017. február 2-án hozott határozat). Nyilvánvaló, hogy ekkor nem emeltek kifogást azzal kapcsolatban, hogy az elfogatóparancsokat az ügyészek bocsátották ki. Elemzése során a High Court (felsőbíróság) kifejezetten úgy hivatkozott a két amszterdami elfogatóparancsra, mint amelyeket az „illetékes igazságügyi hatóság” bocsátott ki. Az ítéletben nincs kifejezett utalás a nemzeti ügyész által kibocsátott elfogatóparancs státuszára, de ugyanígy nincs okunk azt feltételezni, hogy a bíróság azt a másik két elfogatóparancshoz képest eltérő státuszúnak tekintette. Az ítélet több ponton is hivatkozott az ügyészek által a további információkérésekre adott válaszokra, és ezekre a válaszokra támaszkodott.
- 6 A fellebbező nem kívánt fellebbezni az ítélet ellen, és átadták őt Hollandia részére. Az elfogatóparancsokhoz kapcsolódó bűncselekmények miatt büntetőeljárás alá vonták, elítélték őt, és 18 év szabadságvesztést szabtak ki vele szemben.
- 7 A holland hatóságok ezután a High Court (felsőbíróság) mint végrehajtó igazságügyi hatóság hozzájárulását kérték a fellebbezővel szembeni további büntetőeljárás lefolytatásához és szabadságvesztés végrehajtásához olyan további vádak alapján, amelyek nem képezték az eredeti európai elfogatóparancsok egyikének tárgyát sem. E hozzájárulás megadásáról, amely a nemzeti jogban a specialitás szabályaként hivatkozott szabályról való lemondással jár, a kerethatározat 27. cikke rendelkezik, amelyet e jogba az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi (módosított) törvény 22. szakaszának (7) bekezdése ültetett át. A fellebbezőt az új vádpontok alapján már büntetőeljárás alá vonták, elítélték és életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélték, de a végrehajtó igazságügyi hatóság hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy az újabb szabadságvesztés-büntetést végre lehessen hajtani.
- 8 A holland nemzeti ügyész a jelen ügyben a 22. szakasz (7) bekezdése szerinti eljárást megindító eredeti hozzájárulás iránti kérelmet 2019. május 1-jén küldte

meg a High Court (felsőbbíróság) részére. A Bíróság 2019. május 27-én hozta meg ítéletét az OG és PI (Lübecki és zwickauai ügyészség) ügyben (C-508/18 és C-82/19 PPU – OG és PI ítélet). Úgy ítélte meg, hogy az ügyészek nem tekinthetők a kerethatározat értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságoknak”, ha fennáll a veszélye annak, hogy az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos határozathozatali jogkörük közvetlenül vagy közvetve különösen a végrehajtó hatalomtól származó rendelkezéseknek vagy utasításoknak van alárendelve.

- 9 A hozzájárulás iránti kérelem 2019. július 23-án került a High Court (felsőbbíróság) elé. A bíróság előtt az alperes (a miniszter) ez alkalommal elismerte, hogy a holland nemzeti ügyész nem „igazságügyi hatóság”, és úgy tűnik, hogy emiatt a kérelmet visszavonták, és nem hoztak határozatot. Néhány nappal később azonban egy újabb hozzájárulás iránti kérelem érkezett. Ezt egy amszterdami vizsgálóbíró adta ki az ügyész kérelmére. Úgy tűnik, hogy Hollandiában 2019. július 13-i hatállyal új jogszabályt vezettek be, amely úgy rendelkezik, hogy az európai elfogatóparancsot a bírák bocsátják ki.

A jogszabályi háttér

- 10 A kerethatározat 1. cikkében foglalt meghatározás szerint az európai elfogatóparancs „*egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja*”. A 6. cikkben foglalt meghatározás szerint a „*kibocsátó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes*”. Amint az az OG és PI (Lübecki és zwickauai ügyészség) ítéletben (C-508/18 és C-82/19 PPU – OG és PI ítélet) megállapításra került, a „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalma az uniós jog önálló fogalma.
- 11 A kerethatározat 27. cikke az átadott személlyel szemben az átadás alapjául szolgáló európai elfogatóparancsban meghatározottaktól különböző bűncselekmények miatt indítható esetleges büntetőeljárással foglalkozik. E cikk (2) bekezdése megállapítja azt az általános szabályt, hogy az átadott személy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélt el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától. Az (1) bekezdés értelmében a tagállamok értesíthetik a Tanács Főtitkárságát arról, hogy hozzájárulnak az e szabálytól való eltéréshez. Írország nem élt ezzel a lehetőséggel, így az általános szabály érvényesül a (3) bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve. A jelen fellebbezés szempontjából lényeges kivétel a (3) bekezdés g) pontjában említett kivétel, amely az átadó végrehajtó igazságügyi hatóság hozzájárulásáról rendelkezik. A (4) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a hozzájárulás iránti kérelmet a végrehajtó igazságügyi hatóságnak kell

előterjeszteni. A hozzájárulást ugyanazon az alapon kell megadni vagy megtagadni, mint az átadás iránti kérelem esetében – azaz a 3. és 4. cikkben meghatározott indokokra való hivatkozással.

- 12 Hasonló fogalom meghatározások találhatók az európai elfogatóparancsról szóló, 2003. évi módosított törvényben is. Az európai elfogatóparancs „*az igazságügyi hatóság által kibocsátott elfogatóparancs, végzés vagy határozat*”. „*Igazságügyi hatóság a bíró, igazságügyi tisztviselő vagy más olyan személy, aki az érintett tagállam joga alapján jogosult ellátni azokat vagy azokhoz hasonló feladatokat, amelyeket valamely [írországi] bíróság a 33. szakasz alapján ellát*” (ez az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó feladatkör). A „*kibocsátó igazságügyi hatóság*” „*a kibocsátó államnak a szóban forgó elfogatóparancsot kibocsátó igazságügyi hatósága*”. A „*kibocsátó állam*” „*az a tagállam [...], amelynek igazságügyi hatósága kibocsátotta az európai elfogatóparancsot*”.
- 13 A 2003. évi törvény 22. szakaszát teljes egészében felváltotta a büntető igazságszolgáltatásról (terrorcselekmények) szóló 2005. évi törvény 80. szakasza. A 22. szakasz (7) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

(7) *A High Court (felsőbíróság) az e törvény alapján valamely kibocsátó állam részére átadott személy vonatkozásában az alábbiakhoz járulhat hozzá:*

 - a) e személlyel szemben valamely bűncselekmény elkövetése miatt a kibocsátó államban indított eljárás,*
 - b) valamely bűncselekmény elkövetése miatt a kibocsátó államban történő büntetékiszabás, beleértve a személyi szabadság korlátozásával járó büntetést is, vagy*
 - c) e személlyel szemben valamely bűncselekmény miatt kiszabott büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából a kibocsátó államban indított eljárás vagy e személy e célból történő fogva tartása,*

a kibocsátó állam erre vonatkozó írásbeli kérelmét követően.
- 14 A (8) bekezdés (amelyet felváltott a European Arrest Warrant [Application to Third Countries and Amendment] and Extradition [Amendment] Act 2012 [az európai elfogatóparancsról {Alkalmazás harmadik országokra és módosítás} és a kiadatásról {Módosítás} szóló 2012. évi törvény] 15. szakasza) úgy rendelkezik, hogy a (7) bekezdés szerinti hozzájárulást meg kell tagadni, ha a szóban forgó bűncselekmény olyan bűncselekmény, amely miatt a személy a törvény 3. része alapján nem adható át. (A 3. rész az alapvető jogokra, a kapcsolattartásra, a *ne bis in idem* elvére, a keresett személlyel szemben az államon belül ugyanazon feltételezett cselekmények alapján indított büntetőeljárásokra, a büntetőjogi felelősség korhatárára, a területen kívüliségre, valamint a terhelt távollétében lefolytatott tárgyalásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza).

- 15 Itt megjegyezhető az is, hogy az európai elfogatóparancs rendszerének bevezetése előtt az írországi bíróságok nem rendelkeztek hatáskörrel arra vonatkozóan, hogy lemondjanak a specialitás szabályáról – ez (az Extradiction Act 1965 [a kiadatásról szóló 1965. évi törvény] rendelkezései szerint) az igazságügyi miniszter hatáskörébe tartozott. Ez továbbra is így van a nem uniós vonatkozású kiadások tekintetében.

Az eljárás

- 16 A fellebbezőnek a hozzájárulás iránti kérelemmel szemben felhozott kifogásainak a High Court (felsőbíróság) nem adott helyt, és a kérdést úgy tekintette, mint amely a *res judicata* elvének alkalmazhatóságával kapcsolatos. E bíróság úgy ítélte meg, hogy a fellebbező által felhozni kívánt érvelést a 2017. évi határozatot (lásd: Minister for Justice and Equality kontra OE határozat, [2020] IEHC 369) jogerőre emelő nemzeti szabályok kizárják. A fellebbező fellebbezést nyújtott be. Mire az ügy a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) elé került, a Bíróság az AZ elleni büntetőeljárásban hozott ítéletében (C-510/19 – AZ ítélet) úgy határozott, hogy a holland ügyészek a kerethatározat alkalmazásában nem tekinthetők „igazságügyi hatóságoknak”.
- 17 A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) egyetértett a miniszter azon állításával, hogy bár a most felvetett kérdést az eredeti, a High Court (felsőbíróság) által lefolytatott európai elfogatóparancssal kapcsolatos eljárás során nem vitatták meg, azt a High Court (felsőbíróság) „hivatalból” megvizsgálta, és döntést hozott. E körülményekre tekintettel az estoppel-elv érvényesült, amely kizárja mind az e tekintetben tett megállapításának közvetlen megtámadását, mind az átadásról szóló határozat járulékos megtámadását.
- 18 A miniszter azon érvelését, amely szerint a Bíróság határozatai nem helyezték hatályon kívül az ítéletek jogerőre emelkedésére vonatkozó nemzeti szabályokat, szintén elfogadta. A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) elismerte, hogy a Bíróság kifejezetten elutasította az OG és PI, valamint az AZ ítélete időbeli hatályának korlátozását. Mindazonáltal más ügyekben, beleértve az Asturcom Telecomunicaciones S.L. kontra Nogueira ([2009] ECR. I-9579) ítéletet, kiemelte azon elv fontosságát, hogy nem kérdőjelezhetők meg a jogerős bírósági határozatok, miután minden fellebbezési jog kimerült, vagy a fellebbezési határidő lejárt. Az uniós jog nem írja elő az ezen elvre vonatkozó eljárási szabályok alkalmazásának mellőzését, még akkor sem, ha ez lehetővé tenné a nemzeti bíróság számára, hogy orvosolja az uniós jog valamely rendelkezésének megsértését. Ez az elv viszont a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvének hatálya alá tartozik, de a fellebbező nem állította, hogy ezen elvek sérülnének az ítéletek jogerőre emelkedésére vonatkozó szabályoknak a jelen ügyben történő alkalmazásával. Ennek megfelelően a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) elutasította a fellebbezést (lásd: Minister for Justice and Equality kontra OE határozat, [2021] IECA 159).

- 19 A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) 2021. szeptember 22-én engedélyezte a további fellebbezés benyújtását. Úgy ítélte meg, hogy az ügy általános közérdekkel összefüggő kérdéseket vet fel az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény értelmezésével; az átadásról szóló eredeti határozat, valamint a további büntetőeljáráshoz és a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásához való hozzájárulás iránti kérelem közötti kapcsolattal; a Bíróság határozatainak az e kapcsolatra gyakorolt hatásával; valamint azon kérdéssel kapcsolatban, hogy a *res judicata* (ítélt dolog) és az estoppel (ítélt kérdés) elv milyen mértékben merülhet fel – ha egyáltalán felmerül – az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárásokban (lásd: [2021] IESCDet 108).
- 20 A fellebbező elfogadja, hogy az átadását 2017-ben elrendelő határozat az ír jog értelmében *res judicata* (ítélt dolog), és az uniós jog nem írja elő az eljárás újbóli megnyitását. A hozzájárulás megadásával szembeni elsődleges kifogása (és az egyetlen, amelyet még mindig fenntart) a hozzájárulási eljárást szabályozó jogszabályi rendelkezéseken alapul. A 22. szakasz (7) bekezdésének alkalmazásában a hozzájárulás iránti kérelemnek a „kibocsátó államtól” kell érkeznie, és a „kibocsátó állam” az az állam, amelynek „igazságügyi hatósága” az eredeti európai elfogatóparancsot kibocsátotta. Az érvelés szerint mivel az európai elfogatóparancsot kibocsátó ügyészek az uniós jog értelmében nem voltak „igazságügyi hatóságok”, ebből az következik, hogy Hollandia nem tekinthető „kibocsátó államnak”.
- 21 A fellebbező a nemzeti bíróságok határozataira hivatkozik annak alátámasztására, hogy a *res judicata* elve nem vonatkozik a kiadatási ügyekre. Elfogadott, hogy az estoppel-elv felmerülhet, de az ezzel kapcsolatos érv az, hogy nem alkalmazható, ha a jogi körülményekben lényeges változás következett be. Az OG és PI ítélet e tekintetben jelentős változást jelent. A fellebbező azt állítja, hogy a hozzájárulási eljárás, bár kapcsolódik az átadási eljáráshoz, mindazonáltal „önálló” ügy, amelyben a fellebbező ugyanúgy szabadon hozhat fel a kérelem érvényességére irányuló érveket, mintha rendes európai elfogatóparancsról lenne szó. Különösen az AZ ítéletre és arra a megállapításra támaszkodik, hogy a hozzájárulás sértheti az érintett személy szabadságát, mivel az súlyosabb büntetést eredményezhet. A fellebbező továbbá azt állítja, hogy ha a miniszter számára engedélyeznék, hogy ebben az ügyben a *res judicata* és az estoppel elvére hivatkozzon, az azt jelentené, hogy az ír bíróságoknak egy későbbi, teljesen más bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásban olyan előfeltevés alapján kellene eljárniuk, amely az uniós jog szerint vitathatatlanul helytelen.
- 22 A miniszter nem vitatja a törvénynek a fellebbező által előadott értelmezését, és azt sem állítja, hogy a kerethatározat más értelmezést követelne meg. Mindazonáltal azt állítja, hogy a holland ügyészek „kibocsátó igazságügyi hatóságként” történő eljárásra vonatkozó hatáskörével kapcsolatban esetlegesen felmerült kérdéseket úgy kell tekinteni, mint amelyeket a High Court (felsőbb bíróság) 2017-ben jogerősen eldöntött, és hogy az estoppel-elvet e jogerős döntésre alkalmazni kell, így a hatáskörükkel kapcsolatos kérdés nem nyitható újra. Bár közvetlenül ezt semmi nem támasztja alá az ír jogban, a miniszter azon,

számos ítéletben tett megállapításokra hivatkozik, amelyek szerint a kiadatással összefüggésben elméletileg ugyanolyan módon és ugyanolyan kritériumok alapján merülhet fel az estoppel-elv, mint a rendes polgári peres ügyekben.

- 23 A miniszter elfogadja, hogy a Bíróság határozatai visszaható hatállyal rendelkeznek. Ugyanakkor azt állítja, hogy az uniós jog szerint az estoppel-elvre vonatkozó nemzeti szabály alkalmazását nem befolyásolja ez a tényező, feltéve, hogy a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elve nem sérül. Azt állítja, hogy az OG és PI, valamint az AZ ítélet nem változtatja meg a jogot, csak tisztázza azt. Ennélfogva nem idézték elő a jogi körülmények érdemi változását. A fellebbező átadására vonatkozó eredeti határozatot ezért úgy kell tekinteni, hogy az hatáskörrel összefüggő hibában szenved, amely most már nem vitatható.

A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) ítélete

- 24 E bíróság hozott egy olyan ítéletet (lásd: [2022] IESC 10), amely a nemzeti és az uniós jog vonatkozó elveivel foglalkozik.
- 25 A *res judicata* és az estoppel-elvre vonatkozó nemzeti jog összetett (nem utolsósorban azért, mert a terminológiát nem mindig következetesen használják). Az alábbi összefoglaló nem foglalkozik a járulékos jogorvoslat és az eljárással való visszaélés fogalmával, illetve azon szabállyal, amely szerint a feleknek az első eljárás során az egész ügyet elő kell terjeszteniük, és nem tarthatnak vissza javukra szóló jogalapot abból a célból, hogy azt az elutasító határozat hatályon kívül helyezésére irányuló új eljárásban felhozzák.
- 26 Főszabály szerint egy ügyben akkor merülhet fel az estoppel-elv, ha
- i. a hatáskörrel rendelkező bíróság ítéletet hozott;
 - ii. a határozat az ügy érdemében hozott jogerős határozat;
 - iii. az ítélet olyan kérdést döntött el, amelyet valamelyik fél a későbbi eljárásban kíván felhozni; és
 - iv. a felek ugyanazok a személyek (vagy azok jogutódjai), mint azon eljárás felei, amelyben az estoppel-elvre hivatkoznak.
- 27 A fenti kritériumok a Supreme Court (legfelsőbb bíróság) *Belton kontra Carlow County Council* ([1997] 1 I.R. 172) és *Sweeney kontra Bus Átha Cliath* ([2004] 1 I.R. 576) ügyben hozott határozataiból erednek, és azokat a közelmúltban a *George kontra AVA Trade (EU) Limited* ([2019] IEHC 187) [omissis] ítéletben vitatták meg.
- 28 Fontos azonban leszögezni, hogy – eltekintve az olyan kérdésektől, mint a csalás (amely itt nyilvánvalóan nem merül fel) – az estoppel-elv jelentősége számos korlátozás alá esik. Az egyik ilyen korlátozás a precedenst teremtő bírósági

határozat lehetséges hatása. Ez nem teszi lehetővé, hogy az a peres fél, akinek az ügyét már elbírálták, újraindítsa az eljárást, de a még jogerősen el nem döntött kérdésekben és ügyekben hivatkozhat rá, még akkor is, ha egy korábbi, külön ügyben hozott határozat ebben a kérdésben az érintett személy ellenében döntött. Hasonlóképpen lehetséges, hogy egy jogszabályi változás kizárja az estoppel-elvre történő hivatkozást.

- 29 Közjogi kontextusban az estoppel-elvre nem lehet hivatkozni, ha a kérdés egy jogszabály vagy az alkotmány valamely rendelkezésének helyes értelmezésére vonatkozik. A közrenddel ellentétes lenne, ha e kérdést a felek beismerései vagy nyilatkozatai, illetve a bíró tévedése döntenék el. Így amennyiben a kérdés egy adó vagy más közteher visszatérő beszédését engedélyező jogszabály értelmezésére vonatkozik, az a tény, hogy egy bíróság korábban a vonatkozó rendelkezés bírói értelmezése alapján állapította meg a felelősséget, azt eredményezi, hogy az ezen eljárásban előterjesztett követelés tekintetében az a határozat, amelyben ezt az értelmezést adták, *res judicata*. Ez azonban nem akadályozza meg a felet abban, hogy a kérdést egy későbbi kereset keretében újra vitassa (bár a körülményektől függően a fél a precedenshez kötöttség elve alapján veszíthet, mivel a kérdést egy magasabb fokú vagy összevontan eljáró bíróság már eldöntötte).
- 30 Az estoppel-elvnek nincs szerepe a büntetőeljárásokban.
- 31 A kiadatást az ír jogban hagyományosan különálló jogterületként jellemzik. Ez az európai elfogatóparancs rendszerének bevezetése előtt volt így, és általában annak tulajdonították, hogy a kiadatási eljárásokkal foglalkozó bíróságnak a szokásos, kontradiktórius eljárásokhoz képest inkább vizsgálóbírói szerepe volt. Ez a jellemző az európai elfogatóparancs kontextusában is fennáll, és ezt alátámasztja a bíróság azon joga is, hogy információt kérjen a megkereső államtól, ha azt szükségesnek ítéli. A bíróság határozata ezért kevésbé függ a felek által előterjesztett bizonyítékoktól és érvektől, mint egyébként.
- 32 Néha azt mondják, hogy a *res judicata* elve nem játszik szerepet a kiadatásban. Közelebbről megvizsgálva azonban nyilvánvaló, hogy ez némiképp leegyszerűsítés. Az átadás elrendeléséről vagy megtagadásáról szóló határozat akkor lesz *res judicata*, ha a jogerős ítélet státuszával rendelkezik. Ugyanakkor számos határozatban megállapították, hogy a kérelmet megalapozó elfogatóparancs hiányosságai miatt az átadást megtagadó határozat nem akadályozza annak, hogy az új elfogatóparancsot megvizsgálják. A vonatkozó ítéletek némelyikében találhatók olyan megállapítások is, amelyek szerint elképzelhető, hogy a korábbi eljárásban eldöntött kérdés tekintetében érvényesül az estoppel-elv. Így például, ha az elutasítás egy bizonyos kérdésre vonatkozó megállapításon alapult, és a későbbi elfogatóparancs nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, a végrehajtó igazságügyi hatóság megállapíthatja, hogy az estoppel-elv érvényesül (vagy hogy az átadás iránti második kérelem eljárással való visszaélésnek minősül).

- 33 A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) aggályosnak tartja, hogy ha úgy dönt, hogy ebben az ügyben érvényesül az estoppel-elv, akkor ez a következtetés korlátozná a Bíróság ítéleteinek visszaható hatályát, lehetővé tenné egy jogi hiba állandósulását, és megengedhetetlen mértékben csökkentené az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos eljárásban a bírói jogvédelem tényleges érvényesülését. Ha viszont úgy dönt, hogy nem érvényesül az estoppel-elv, a fellebbező olyan előnyhöz jut, amelyet nem szerezhett volna meg, ha az átadás kérdésével kapcsolatos korábbi peres eljárásban érvelt volna ezzel. Ez a következtetés abból a tényből következik, hogy az ilyen érvelés ebben a szakaszban szükségszerűen eredményes lett volna, még akkor is, ha a Bíróság elé terjesztendő előzetes döntéshozatal iránti kérelemre lett volna szükség. Ekkor azonban az ír jog szerint nem lett volna akadálya annak, hogy a bíró által a vonatkozó holland jog megváltozását követően kibocsátott új elfogatóparancsot megvizsgálják. A ténylegesen bekövetkezett eseménysorozatot figyelembe véve, ha a fellebbező most sikerrel jár, a helyzet orvosolhatatlannak tűnik.
- 34 A Supreme Court (legfelsőbb bíróság) álláspontja szerint az arra a kérdésre adandó válasz, hogy a fellebbező most hivatkozhat-e az eredeti elfogatóparancsok státuszára vonatkozó érvelésre, az átadási eljárás és a hozzájárulási eljárás közötti kapcsolat helyes jogi jellemzésétől függ. Ha a két eljárást különálló, „önálló” eljárásnak kell tekinteni, ahol az érintett személy számára az átadás iránti kérelem tekintetében nyitva álló bármely kifogás új érvként vagy további érvként merülhet fel a hozzájárulás iránti kérelem vonatkozásában, akkor nem merülhet fel az estoppel-elv. Ha viszont a kettő olyan szorosan összefüggőnek tekinthető, hogy az átadásról szóló határozatban szükségszerűen eldöntött kérdést a hozzájárulásról szóló határozat szempontjából is eldöntöttnek kell tekinteni, akkor a fellebbező ebben a szakaszban nem hivatkozhat a „kibocsátó igazságügyi hatóság” jogállására vonatkozó érvelésre.
- 35 Mivel a hozzájárulási eljárást a kerethatározat 27. cikkét átültető jogszabály szabályozza, az eljáró bíróság úgy véli, hogy ez az uniós jog által meghatározandó kérdés. A bíróság továbbá úgy véli, hogy a kérdés nem *acte clair*. Tekintettel a CILFIT (C-283/81, EU:C:1982:335) és a Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi (C-561/19, EU:C:2021:779) ítéletekre, valamint saját kötelezettségeire olyan bírósággént, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog szerint nincs lehetőség további jogorvoslatra, a bíróság szükségesnek tartja, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján a Bírósághoz forduljon.

Gyorsított vagy sürgősségi eljárás iránti kérelem

- 36 A fellebbező Hollandiában van fogva tartásban, és ezen ország hatóságai természetesen sürgősen tisztázni kívánják e személy jogállását. Ilyen körülmények között a Supreme Court (legfelsőbb bíróság) azt kéri, hogy a Bíróság fontolja meg az eljárási szabályzatában foglalt gyorsított vagy sürgősségi eljárás alkalmazását.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

[omissis] [A fent említett kérdések ismétlése]

MUNKADOKUMENTUM